

Conversie

Gedimd licht weerkaatste in het kamerbrede, glazen raam. In de weerspiegeling waren drie rijen toeschouwers zichtbaar, dertien in totaal, die allemaal vol spanning naar de donkere ruimte achter het glas keken. De stoelen waarop ze zaten stonden in een theateropstelling, met in het middelpunt de nu nog lege ruimte achter het glas.

Niemand van de aanwezigen voelde zich op zijn gemak in de schemering: de zaal, zonder vloerbedekking op de grond of schilderijen aan de muur en met harde, oncomfortabele stoelen, had uit zichzelf al een nare atmosfeer. Het gebrek aan licht creëerde een extra gevoel van ongemak. Maar de lichtsterkte was volgens de regels: de veroordeelde moest kunnen zien dat zijn proces geobserveerd werd, maar het licht mocht niet zo sterk zijn dat hij of zij een van de toeschouwers herkende, voor het geval de procedure halverwege gestaakt moest worden.

Op het moment dat het licht aansprong in de kamer achter het glas ging er een zucht van verlichting door de zaal. De weerspiegeling verdween en daarmee het gevoel bekeken te worden. De ruimte leek plotseling kleiner.

Aanvankelijk gebeurde er weinig, en even werden mensen zenuwachtig, maar na een paar minuten werd een man binnen geleid door twee agenten in uniform. De man was begin veertig, had een stevige bouw en tatoeages in zijn nek. Dat hij het lijdend voorwerp was van deze straf was werd nog eens extra benadrukt door de oranje gevangenis-overall die hij droeg. De agenten zetten hem op een stoel, zijn gezicht naar het publiek.

"*Hij kan ons niet zien*", fluisterde iemand, meer om zichzelf gerust te stellen dan om de rest van de aanwezigen aan te spreken: volgens de instructies die ze vooraf hadden gekregen kon de veroordeelde hen niet herkennen. Ze waren hier slechts om er getuige van te zijn dat het proces op een humane manier verliep. Toch probeerde de veroordeelde hun aandacht te trekken met obscene gebaren en verwensingen. Op het moment dat een tweede man de kamer binnen kwam viel hij stil, net als iedereen nieuwsgierig naar wat er ging gebeuren

Volgens de officiële documenten was de man die binnenkwam Statisticator 59. De documenten noemden geen naam, maar als de aanwezigen geweten hadden wie dit was dan hadden ze beseft dat dit een van de beste Statisticators was die het Openbaar Ministerie had kunnen sturen: hij was jong genoeg om op de hoogte te zijn van de nieuwste technieken, maar ervaren genoeg om professioneel en met zelfvertrouwen de procedure te kunnen doorlopen.

Hij was keurig gekleed in een donkerzwart pak. Hij had een fit en solide postuur, maar straalde tegelijkertijd iets warm uit, als een uitsmijter die graag knuffelt.

Over zijn schouder hing nonchalant een grijze aktetas, en in zijn armen hield hij wat er uitzag als een kleine printer. Met een korte knik liet hij de toeschouwers weten dat hij zich bewust was van hun aanwezigheid en vervolgens ging hij recht tegenover de veroordeelde zitten, tussen hen in alleen een tafel. Hij zette de printer neer en haalde een tablet uit zijn tas. Met een kabel verbond hij de twee en even was hij bezig met het controleren van de verbinding. Tenslotte pakte hij een ouderwets keyboard uit zijn tas en begon te typen. Het leek er op alsof hij een formulier invulde. De veroordeelde volgde hem met belangstelling en probeerde mee te kijken op de tablet om te zien wat de Statisticator aan het doen was.

Zodra hij klaar was begon de Statisticator met een Stilte. Hij had sinds zijn binnenkomst nog niets gezegd, maar nu voelde het ineens aan als een stilte.

"Wilt u nog iets toevoegen aan mijn rapport?" vroeg hij tenslotte met een aangename, duidelijke stem, die paste bij zijn uiterlijk. "U heeft het wettelijke recht om uw eigen versie als appendix toe te laten voegen aan het rapport."

De woorden kwamen uit zijn mond alsof het een standaard formulering was. De veroordeelde spuugde hem in het gezicht en te oordelen naar de hoeveelheid spuug die hij produceerde had hij het al een tijdje opgespaard.

De Statistificator, professioneel als hij was, reageerde niet, maar veegde slechts de klodder speeksel van zijn gezicht en concludeerde, met een luide stem zodat alle toeschouwers hem duidelijk konden horen: "De veroordeelde ziet af van zijn recht". Vervolgens begon hij.

De Statistificator begon met wat algemene feiten, maar het effect was direct merkbaar. "Vanaf het moment dat Statistificatie voor het eerst werd toegepast bent u de 1317-de persoon die hiertoe is veroordeeld. Meer dan 93 procent van de veroordeelden is inmiddels succesvol gestatificeerd."

"NEEEEE!", schreeuwde de veroordeelde op het moment dat hij de eerste effecten voelde. Hij worstelde om aan zijn boeien te ontsnappen, maar die waren te sterk voor hem. Ondertussen tikte de Statistificator iets in op zijn keyboard.

"Acht-en-negentig procent van de veroordeelden zijn mannelijk. Vier-en-zestig procent betuigde uiteindelijk spijt voor datgene waarvoor ze waren veroordeeld. Iedereen smeekte om genade voordat de procedure voorbij was."

Het was duidelijk dat de veroordeelde verzwakte met elke statistiek die hij om zijn oren kreeg. Zijn nek leek minder gespierd en de tatoeages leken te vervagen. Maar de statistiek had hem nog lang niet onderworpen.

"Klootzak", beet hij de Statistificator toe. "Ik vermoord je, jullie allemaal voordat dit voorbij is, als je het lef hebt om dichterbij te komen." De Statistificator reageerde niet: zijn ervaring was dat alle veroordeelden begonnen met dreigen maar al snel vervielen in smeken als ze doorkregen dat dreigementen niet hielpen, uiteindelijk gevolgd door acceptatie van hun lot. Deze veroordeelde zou niet anders zijn.

"Zes-en-zeventig procent van de veroordeelden heeft een bovengemiddeld IQ", ging hij onverstoorbaar door. "U bent er daar een van." De veroordeelde leek te krimpen en de luidsprekers produceerden het geluid van knakkend kraakbeen. De veroordeelde greep naar zijn hoofd en kreunde, maar richtte zich nog een keer op om de Statistificator in het gezicht te spugen. Dit keer was de man in pak voorbereid en hij wist de klodder spuug te ontwijken, die daardoor even verderop tegen de glazen wand vloog. De meeste toeschouwers schrokken, maar tijdens de briefing was hen uitdrukkelijk verzekerd dat dit kogelvrij glas was.

"Drie-en-veertig procent van de veroordeelden is in hun jeugd zelf slachtoffer geweest van dezelfde misdaad als die waarvoor ze veroordeeld zijn. In bijna de helft van de gevallen was een van hun ouders ooit voor hetzelfde vergriep veroordeeld. Omdat Statistificatie pas twintig jaar wordt toegepast bent u de eerste veroordeelde van wie een van de ouders dezelfde straf heeft ondergaan." De Statistificator zei het alsof hij dit zeer betreuenswaardig vond, maar het was hem niet toegestaan dit expliciet te zeggen: hij werd geacht volstrekt neutraal te blijven.

De veroordeelde had nog net genoeg kracht om zich met zijn benen af te zetten tegen de tafel. De stoel waarop hij zat viel om en hij knalde met zijn hoofd hard tegen de grond. Maar het was niet hard genoeg om bewusteloos te raken. In dat geval had de Statistificatie-procedure gestopt moeten worden totdat hij medisch goedgekeurd was om het verder te doorstaan. De veroordeelde wist dit en bleef met zijn hoofd tegen de vloer slaan. Voordat hij zichzelf ernstig kon verwonden renden er twee

agenten binnen die hem weer overeind zetten. Ze bonden zijn benen vast aan de stoel zodat hij deze stunt niet kon herhalen. De hele situatie leverde hem bijna een minuut tijdswinst op en de Statistificator maakte hier notitie van op zijn tablet.

"Vier-en-vijftig procent van iedereen die tot Statistificatie is veroordeeld handelde vanuit wraakgevoelens. Drie-en-negentig procent handelde vanuit persoonlijk gewin. Van de rest kon het motief niet worden vastgesteld. Acht-en-dertig procent van de slachtoffers waren kinderen en bejaarden die zichzelf niet konden verdedigen."

Wederom klonk er een hint van persoonlijke mening doorheen, maar verder dan dit kon de Statistificator niet gaan. "In een-en-zestig komma vijf procent van de gevallen bracht de misdaad weinig tot niets op en in al deze gevallen viel de opbrengst in het niet bij de emotionele en materiele schade die werd veroorzaakt."

Nu begon de veroordeelde te huilen. "Hou op! Alsjeblieft! Ik doe alles wat jullie willen, ik zweer het!"

De Statistificator negeerde hem en ging onverstoorbaar door met de procedure. Hij had vaker veroordeelden in zien storten, maar hij was getraind om geen enkel medeleven te tonen. "Twee van uw slachtoffers zijn overleden".

"ZE HEBBEN ZELFMOORD GEPLEEGD", schreeuwde de veroordeelde.

"Dat hebben ze gedaan als direct gevolg van de door u gepleegde misdaad. Er is een kans van twee-en-zeventig procent dat u in herhaling valt".

De veroordeelde legde zijn handen in zijn schoot, boog zijn hoofd voorover en maakte zachte geluiden van verdriet en spijt. De Statistificator maakte een gebaar en de agenten kwamen binnen en ontteden de veroordeelde van zijn boeien. Er was te weinig van hem over om nu nog een ontsnappingspoging te doen. De agenten verlieten de zaal weer, hun hoofd respectvol gebogen.

Maar er was een onderwerp dat de Statistificator nog niet behandeld had. "Deze procedure kost ongeveer twee miljoen euro. Dat is ongeveer nul komma nul drie van het totale Statistificatie-budget. Als de kosten van uw proces en de schadevergoedingen aan de slachtoffers worden meegeteld, dan neemt dit toe tot bijna nul komma zeven procent van het budget. Gemiddeld werd tweehonderdvijftigduizend euro per slachtoffer vergoed."

"Zeg ze dat het me spijt", fluisterde de veroordeelde. Het was het laatste wat hij zou zeggen. Je kon hem langzaam zien vervagen, totdat de Statistificator de enige overgebleven aanwezige in de kamer was. Hij vulde op zijn gemak de rest van het formulier in. Het monotone geluid van de toetsen was bijna uitdagend, maar er waren geen andere oren meer dan die van hemzelf om er aanstoot aan te nemen. Zelfs de toeschouwers waren stil, tot in hun kern geschokt door de gruwelijkheid van de conversie die ze hadden gezien. Ze hadden weliswaar verhalen over de procedure gehoord, maar ze hadden niet verwacht dat het zo grondig zou zijn. Zo...definitief.

Zodra de Statistificator klaar was, stuurde hij zijn rapport naar de printer. Hij wachtte geduldig terwijl bladzijde na bladzijde uit de compacte zwarte doos kwam rollen en toen de printer klaar was, verzamelde hij de pagina's, niette ze aan elkaar en controleerde of alle papieren goed vast zaten. Vervolgens draaide hij zich om, zodat de toeschouwers zijn gezicht konden zien. Hij toonde hen het rapport, zodat ze later zouden kunnen getuigen dat de procedure afgerond was. Vervolgens plaatste hij het op de tafel en verliet de zaal. Weer een conversie succesvol voltooid.